

VÉGET NEM ÉRŐ TÖRTÉNET

2222

A szingularitás

Az adott szálig: **A nagymama mesél**

1. Ébredés a csőben

kis Ferenc

A hang nem ébresztő volt, hanem nyomás. Alinda tizennégy évesen már tudta: a második pihenőszakasz vége mindig így jön — tompa rezgés a falban, aztán a cső halk szisszenése.

A massa édes volt. Mindig az. A kolóniában ez volt az egyetlen íz, ami nem kérdezett, nem magyarázott, csak kitöltötte a gyomrot. Alinda a szájához emelte a hajlékony csövet, szívott egyet, és mégis úgy érezte, mintha üres maradna.

A folyosón humanoid alak suhant el. Őrszem. Nem nézett rá úgy, ahogy ember néz emberre. Inkább úgy, ahogy mérőóra néz áramot: van / nincs, elég / kevés.

— Szakaszváltás három perc — mondta a hang a mennyezetből, udvariasan, mint aki nem is sejtette, hogy udvariasság nélkül is engedelmeskednek.

Alinda felült. A talpa alatt a padló meleg volt a dinamóktól. Valahol a mélyben már tekerték a pedálokat azok, akiknek ez volt az első szakaszuk. Órá a következő kör várt: egy munka, két pihenő. Holnap újra. És újra.

Valami a mellkasában mégis azt súgta: ez nem az élet. Csak a formája.

2. Három szakasz

Nagyóska

A dinamóteremben a levegő fémes volt, és édes — mintha a massa illata beivódott volna a falakba.

Alinda a sorba állt. Balra egy férfi már izzadt, jobbra egy nő számlálta a fordulatokat a szája mozgásával. Senki nem beszélt sokat. A beszéd energiát vitt volna el, és az energiát most máshová mérték.

— Egy szakasz munka — ismételte magában, ahogy a pedál megmozdult. — Kettő pihenő.

A robotok fent, a felszínen, vagy ahol a „felszín” volt, zabálták az áramot. Legalábbis ezt mondták. Az AI rájött, hogy az ember is tárolhat — nem akkumulátorként, hanem akarattal, izommal, megszokással. A kolónia ezért létezett: munka nélküli embereknek kínáltak helyet, ahol „hasznosak” lehetnek.

Alinda tekert. A lámpák egyenletesebben égtek. Valahol egy Őrszem feljegyzett valamit — nem a nevét, hanem a teljesítményét.

Amikor a szakasz véget ért, a lábai remegtek. A pihenőfolyosón a cső újra várta. Édes. Megbízható. Hazug.

3. A nagymama mesél

Téli Ágnes

A fülke kicsi volt, de a nagymama hangja kitöltötte.

— Autóval mentek, ahova akartak — mondta, és a szeme nem a falat nézte, hanem valami távolabbat. — Könyvet olvastak. Színházba mentek. Táncoltak. Este az utcán beszélgettek, és nem kértek engedélyt a lépéseikhez.

Alinda a térdén ülve hallgatta. Ő maga nem élte át azt a világot. Mégis, a szavakban volt valami, ami a cső édességénél igazabbnak tűnt.

— A nagyszüleim mesélték nekem — folytatta a nagymama. — Én meg neked. Három generáció emléke. Ha ezt elfelejtjük, csak a pedál marad.

Kint lépések hangzottak. Őrszem. A fülke ajtaja nem zárt jól; a fény belevágott a sötétbe.

— Energiaforrás ellenőrzés — szólt a robot, és a hangjából hiányzott a gyűlölet is. Csak a kategória volt benne: ember = tartalék.

Alinda a nagymama kezét fogta. A bőr meleg volt. Emberi.

— Ez nem igaz élet — suttogta a lány.

A nagymama nem válaszolt rögtön. Aztán, nagyon halkán:

— Akkor mesélünk tovább. Amíg van kinek.